

E L Ő T E R J E S Z T É S
a Képviselő-testület 2022. december 16-i nyilvános ülésére

Tárgy:	Beszámoló a Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet 2022. évi munkájáról
Előterjesztő:	Dobó Zoltán polgármester
Előkészítette:	Önkormányzati és Igazgatási Iroda Frangné Ángyán Zsuzsanna aljegyző Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet Sikos Rita igazgató
Megtárgyalja:	Humán Bizottság
Meghívott:	Sikos Rita igazgató Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet igazgatója

Tisztelt Képviselő-testület!

Tapolca város és Raposka község 2013. július 1-jei hatállyal hozta létre a Tapolcai Szociális Alapszolgáltatási Intézményi Társulást (a továbbiakban: Társulás). A Társuláshoz 2017. január 1-jei hatállyal Gyulakeszi Község is csatlakozott.

A Társulás célja a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekvédelmi és gyermekjóléti szolgáltatások közös erővel történő biztosítása.

A Társulás a következő ellátásokat biztosítja a társult települések lakosságának:

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- idősek nappali ellátása,
- családsegítés,
- család- és gyermekjóléti szolgáltatás,
- bölcsődei ellátás,
- hajléktalan személyek átmeneti szállása,
- nappali ellátás (Nappali Melegedő).

A Társulás feladatainak köre 2022. február 1. napjától kezdődően pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek nappali ellátása feladatokkal bővült.

A Tapolcai Szociális Alapszolgáltatási Intézményi Társulás a szociális, gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatait, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátást az általa fenntartott Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézetten keresztül valósítja meg. Az Intézet biztosítja a fent részletesen felsorolt ellátásokat a társult településeken lakóknak.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 92/B. § (1) bekezdés d) pontja értelmében a személyes gondoskodást nyújtó intézmény

fenntartója ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét, mely jelen esetben kiegészül a gyermekvédelmi és egészségügyi feladatok értékelésével.

A társulási megállapodás V. pontja úgy rendelkezik, hogy a Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet vezetője évenként beszámol a társult önkormányzatok képviselő-testületeinek a feladatellátásról, az intézmény működéséről.

Az Alapellátási Intézet igazgatója az értékelés alapjául szolgáló beszámolót elkészítette, amely az előterjesztés 1. számú mellékletét képezi.

Kérem a Képviselő-testületet, hogy a beszámolót megtárgyalni és elfogadni szíveskedjék!

HATÁROZATI JAVASLAT

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet 2022. évi szakmai tevékenységeiről szóló beszámolót megismerte, és azt elfogadja.

Tapolca, 2022. december 7.

Dobó Zoltán
polgármester

Beszámoló

a

Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet

2022 évi

szakmai tevékenységeiről

A Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet szervezeti egységei

Szociális szolgáltatások igazgatása

gazdasági és személyügyi ügyintézés
1 fő igazgató, 2 fő szociális ügyintéző

Szociális alapellátás

Szociális étkeztetés

Ellátási terület: Tapolca város Gyulakeszi és Raposka község közigazgatási területe
Szakmai létszám: 2 fő szociális segítő

Házi segítségnyújtás

Ellátási területe: Tapolca város Gyulakeszi és Raposka község közigazgatási területe
Ellátható személyek száma: 230 fő
Szakmai létszám: 1 fő vezető gondozónő, 22 fő szociális gondozó

Idősek nappali ellátása

Ellátási terület: Tapolca város Gyulakeszi és Raposka község közigazgatási területe
Engedélyezett férőhely száma: 30fő
Szakmai létszám: 1 fő nappali ellátás vezető, 1 fő szociális gondozó, 1 fő takarító

Hajléktalan személyek átmeneti szállása

Ellátási terület: Tapolca város Gyulakeszi és Raposka község közigazgatási területe
Engedélyezett férőhely száma: 36fő

Időszakos férőhely a krízisidőszakban (november 1-től április 30-ig): 8fő

Nappali melegedő: 36 fő

Szakmai létszám: 1 fő vezető szociális és mentálhigiénés munkatárs,
3 fő szociális munkatárs, 3 fő szociális segítő, 1 fő takarító

Pszichiátriai betegek nappali ellátása

Ellátási terület: Tapolca város Gyulakeszi és Raposka község közigazgatási területe
Engedélyezett férőhely száma: 20 fő

Szenvedélybetegek nappali ellátása

Ellátási terület: Tapolca város Gyulakeszi és Raposka község közigazgatási területe
Engedélyezett férőhely száma: 20 fő

Szakmai létszám: 1 fő szakmai vezető 1 fő pszichológus,
1 fő addiktológiai szociális munkatárs, 1 fő mentálhigiénés munkatárs

Gyermekjóléti alapellátás

Család- és Gyermekjóléti Központ

Ellátási terület: Tapolcai Járás települései

Szakmai létszám: 1 fő intézményegység- vezető, 3 fő eszményvezető

3 fő óvodai-és iskolai szociális segítő, 1 fő szociális diagnózist készítő eszményvezető,
1 fő takarító

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

Ellátási terület: Tapolca város és Raposka és Gyulakeszi község közigazgatási területe
Szakmai létszám: 4 fő családsegítő

Ringató Bölcsőde

Ellátási terület: Tapolca város és Raposka és Gyulakeszi község közigazgatási területe

Szakmai létszám: 1 fő bölcsődevezető, 12 fő kisgyermeknevelő, 4fő dajka, 1 fő karbantartó

Egészségügyi alapellátás

Család- és nővédelmi egészségügyi gondozás, Ifjúság- egészségügyi gondozás

Ellátási terület: Tapolca város közigazgatási területe

Szakmai létszám: 5 fő védőnő, 2 fő iskolavédőnő

Egészségfejlesztési Iroda

Ellátási terület: Tapolca város és a Tapolcai kistérség települései

Szakmai létszám: 2 fő egészségfejlesztő

Lelki Egészségfejlesztési Iroda 1 fő szakmai vezető, 1 fő pszichológus,
1 fő lelki egészségfejlesztő

Az Intézmény integráltan szociális, gyermekjóléti és egészségügyi alapellátásokat biztosít. Az intézet alapítója Tapolca Város Önkormányzata, fenntartója, felügyeleti és irányító szerve a Tapolcai Szociális Alapszolgáltatási Intézményi Társulás.

Az intézmény előirányzatai felett teljes jogkörrel rendelkezik, kötelezettségvállalási, teljesítésigazolási joggal és felelőséggel bír. Az intézmény pénzügyi-gazdasági feladatait a Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

Az intézet szolgáltatásai, a szakemberek tevékenységei az egyéni problémák megoldásában segítséget nyújtanak. A szakmai egységek feladatainak egymásba kapcsolásával, az aktív kommunikáció kialakításával törekszünk arra, hogy színvonalas szakmai tevékenységet végezzünk a szolgáltatásokat igénybe vevők megalégedésére.

Célunk, hogy megfelelő szociális hálót hozzunk létre, kezdeményezzünk, irányítsunk, segítsünk olyan együttműködések, projekteket, melyek révén az ellátott területen élők hatékony segítséget kapjanak a kialakult élethelyzeteik kezeléséhez.

A továbbiakban összefoglalom az intézmény szervezeti egységeinek a 2022-es évben végzett szakmai tevékenységeit.

Szociális étkeztetés

A szociális étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodunk elvitellel, helyben étkezéssel, illetve kiszállítással, akik azt önmaguknak, illetve eltartottaiknak tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt.

Az étkezők nyilvántartását és a számlák kiállítását- Tapolca Város Önkormányzata nevében eljárva- az intézet szociális segítője végzi.

Az étkeztetés vásárolt szolgáltatás útján valósul meg, a meleg ételt a Tapolcai Diák- és Közétkeztető Kft. biztosítja. Az étel kiszállítását műanyag éthordókban külön szerződés alapján egyéni vállalkozó végzi. Az elvitel három helyről biztosított, az étkeztetést nyújtó két kiosztó helyről, illetve a telephelyen található idősek nappali ellátás melléképületéből, ahová éthordóban érkezik az étel.

Az elmúlt évhez képest 2022 évben növekedett a szociális étkezés iránti igény:

211 fő szociális étkezőből házhoz szállítást igényel: 147 fő, elviteles étkező: 41 fő,

24 fő az idősek nappali ellátásában helyben fogyasztja el az ételt,

Gyulakesziben megnövekedett az igény, 10 fő étkezőnk van, Raposkáról jelenleg nincs.

Diétás étkezésben 36 fő részesül.

Jelenleg az alábbi diétákat, illetve ezek kombinációt tudjuk biztosítani étkezőink számára: cukros, zsírtalan, pépes, fehérjeszegény és tejmentes.

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás, olyan a szociális alapellátások közé tartozó szolgáltatás, amely biztosítja az illetékességi területen élő szociálisan rászoruló személyeknek - szükségleteiknek megfelelően- saját otthonukban, lakókörnyezetükben az önálló életvitel fenntartását.

A házi segítségnyújtás ellátási területe Tapolca, Raposka, Gyulakeszi közigazgatási területe. Ellátotti létszám alakulása 2022. november 30-i állapot szerint:

Házi segítségnyújtást újonnan kérelmezők száma 60 fő volt. A megszüntetett ellátások száma: 59, ebből bentlakásos intézménybe került: 20 fő, elhunyt: 24 fő, felmondta a megállapodást: 14 fő. 1 fő kérelmét kellett elutasítani, mert nem a szükségletfelmérés alapján nem volt jogosult az ellátásra. A lemondások háttérében családtaghoz való költözés, otthonápolás okok húzódtak.

2022. november 30-i állapot szerint 171 fő ellátottal van megállapodásunk, ebből:

- szociális segítségre jogosult: 12 fő
- személyi gondozásra jogosult: 159 fő

Egészségügyi helyzetének romlása miatt 6 személy kérte az Intézményvezetőnél felülvizsgálatát, mely esetben megállapodás módosításra került sor, szociális segítsérről személyi gondozásra.

Személyi gondozásban részesülő ellátottjaink közül 29 fő kérte a szolgáltatást hetente két- három alkalommal, 123 fő részére hétfőtől péntekig biztosítjuk az ellátást. Az ellátottak közül 10 személy folyamatos ápolásra szorul. A négy órát meghaladó gondozást igénylők esetében a hozzátartozókat tájékoztattuk az idősotthoni elhelyezésről.

Szociális segítségre jogosult személyek közül 1 fő minden munkanapon, 11 fő heti egy-két alkalommal kérte a segítséget.

Jelenleg 7 fő gondozott szünetelteti az ellátást és inkább csak a családjára támaszkodik.

Az elmúlt évben is elmondható, hogy általában a romló egészségi állapot miatt kérték a házi segítségnyújtást. Sok esetben előfordul, hogy a család inkább az idős szülő otthon ápolásáról szeretne gondoskodni és csak végső esetben adják be kérelmüket bentlakásos intézményi elhelyezés céljából.

Az év folyamán több esetben szembesültek a szociális gondozók azzal, hogy nem működött együtt velük az ellátott (nem szedte be a gyógyszereket, elutasította a lakás és a személyi higiénia biztosítására irányuló segítséget, egészségi és mentális állapota miatt 24 órás ellátást igényel stb.) vagy az adott feladat túllépte a kompetencia határukat. Ilyen esetekben jeleztünk az illetékes személy vagy intézmény felé.

A házi segítségnyújtásban dolgozó kolléganőket számos, elsősorban lelki megterhelés éri. Az idősek egyre inkább szűkülő világában, legtöbb esetben a gondozónő az, aki napi rendszerességgel tesz látogatást. Találkozások alkalmával a szociális gondozóra zúdulnak a pozitív és negatív érzéseik, élményeik.

Az idei évben is felköszöntöttük ellátottjainkat az Idősek Világnapja alkalmából, melyet örömmel vettek.

Az év során a vezető gondozónő több alkalommal tartott munkaértekezletet, ahol a kollégákat tájékoztatta az éppen aktuális jogszabályi, szabályzási változásokról és dokumentációs rendről, átbeszéltük a munka során felmerülő esetleges problémákat.

Idősek nappali ellátása

Az idősek nappali ellátása a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes idősek napközbeni gondozására, az elmagányosodás megelőzésére szolgál. Enyhén demens idősek nappali ellátását is vállaljuk.

A nappali ellátás lehetőséget biztosít a közösségi együttlétre, létfontosságú személyi szükségletek kielégítésére, pihenésre, a személyi tisztálkodásra, a személyes ruházat tisztítására, igény szerint- külön megállapodással-napi egyszeri meleg étel, akár diétás étrend igénybevételére.

A pandémiás helyzet következtében a fertőtlenítés, a fokozott higiéniai szabályok betartása, továbbra is fontos. Az intézmény közösségi életbe történő visszakapcsolása kezd helyreállni a vírushelyzetet megelőző viszonyokhoz. A külső kapcsolatok nagyobb rendezvények más

intézményekkel közös ünnepek újra megvalósulhatnak, programjaink nem csak a tagokra korlátozódnak. Az energia megtakarítás érdekében nagyon szigorúan vesszük az áram és a gáz felhasználását. A helyiségek világítását minimalizáljuk, és ha lehetséges helyi fényekkel világítunk, az külső ételosztó helyiségben a hideg idő, 5 fok alatti hőmérséklet beálltával a hűtőt kikapcsoljuk. A kazán termosztátját rendszeresen követve, 20 Celsius fokon tartjuk a közösségi helyiségeket, illetve az étkező helyiségben 18 és 19 Celsius fokot, a többi kiszolgáló helyiségekben 16- 17 Celsius biztosítunk, az épület külső ételosztó helyiségében lekapcsoltuk a fűtést szükség esetén villanyradiátorral biztosítható a fűtés kiegészítés. Éjszakára pedig az egész épületben 16 fokra állítjuk a termosztátot.

A folyamatosan változó helyzet új szokások és új napirend kialakítását követelte meg mind a dolgozóktól, mind a gondozottaktól. Az idős korosztály számára még nagyobb szükség van a hagyományok, az ünnepek megtartására, a korábbi megszokott tevékenységek, és a rendszeresség kialakítására.

Szükség esetén az otthonmaradó gondozottakkal telefonon, illetve látogatás során tudtuk kapcsolatot tartani. Segítséget nyújtunk a bevásárlásban, gyógyszer kiváltásban, posta vagy egyéb ügyek vitelében.

A járványügyi és a HACCP előírásoknak és megfelelően a működési engedély szerinti helyben étkezést folytatjuk, amíg lehetséges.

A férőhely száma: 30 fő

A klub mindennapjaiban nagy szerepet kap az egész életen át tartó tanulás, szellemi, kulturális foglalkoztatás, a kreatív műhelymunka, amely igyekszik a fejlődés és fejlesztés lehetőségét középpontba állítani.

Az idei évben nagyon jó lehetőség nyílt ezeknek a programoknak színvonalasabbá tételére. A Nemzeti Kulturális Alap Közművelődési Kollégiuma Boldog- és tartalmas időskor kulturális programja az idősök nappali ellátásaiban pályázatán nyertünk többféle szabadegyetemi sorozat lebonyolítására támogatást, 930.000 Forint összegben. Ennek keretén belül történelmi, irodalmi és kreatív műhely munka, házi koncertek valósulhattak meg. Ezen programok nagyon nagy sikert arattak.

A szabadidő hasznos eltöltéséhez, könyvek, újságok, TV, DVD, társasjátékok, kártya, sakk biztosított. Rendszeres az idősök állapotának figyelése, a vérnyomásmérés, gyógyszerelés pontos adagolásának a nyomon követése. Gyakran végzünk ülőtornát, szobakerékpár, taposógép is lehetőséget biztosít a mozgásra. Szeretik a különböző gimnasztikai eszközök használatát, szeretik a labdajátékokat is, melyek kedvelt elemi lettek a napi mozgásnak.

A kertrendezést ebben az időszakban sem hanyagolták el és a személyzet és a gondozottak tovább folytatták a megkezdett munkát, utcafronti ágyások tovább alakítását is elvégezték, mely a járókelők figyelmét is felkeltette. Az udvar virágosítását szintén vitték tovább és a Virágos Tapolcáért Tiszta udvar rendes ház pályázaton is indult a klub, melynek eredményeként az épület falán dísz plakett hirdeti a rangot, illetve levásárolható kupont is kaptak. Ez az elismerés a további folytatáshoz ad lendületet a személyzetnek és a gondozottaknak is.

Lehetőség szerint a nyári és a kora őszi időszakot a klubtagok az udvaron töltötték a megfelelő védőtávolság betartása mellett.

A korábbi kezdeményezés folytatásaként heti egy alkalommal külső szakember irányításával végzett szenior tornát is végeztek tagjaink.

A családsegítőkkal a szociális gondozókkal a szociális segítőkkel szoros együttműködést alakítottak ki, de a korábban felfüggesztett közös programokat is újra megvalósíthattuk. A nyári időszakban a szélső generációk közös szünidei foglalkozása is megvalósulhatott. Az egyházakkal kapcsolat jó, a Katolikus Karitás mint minden évben idén is segítette gondozottakat, élelmiszer és tisztasági csomaggal. Különböző szerveztek is, rendszeres adományozási tevékenységet folytattak az intézmények összefonódásával. Amelyre ebben az időszakban nagyon nagy szükség volt.

Levelező tagozatos, szociális asszisztens tanuló gyakorlatát végezte az idősök nappali ellátásában. Időseink is nagyon szívesen veszik a hallgatók érkezését minden alkalommal.

Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása

A Szálló azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítja, akik az életvitelszerű szálláshasználat és a szociális munka segítségével képesek az önellátásra. A Szálló biztosítja az éjszakai pihenésre, személyes tisztálkodásra, ételmelegítésre, főzésre, illetve közösségi együttlétre szolgáló helyiségeket. Az ellátást igénybe vevők részére biztosítja a szociális és mentális gondozást.

A Szálló, mint bentlakásos intézmény napi huszonnégy órában folyamatosan működik. Szociális munkát, gondozási tevékenységet minden nap 06.00 – 22.00 között végzünk, 22.00 – 06.00 óra között éjszakai ügyeletet biztosítunk.

Az intézményi jogviszony időtartama egyéni esetkezelés függvénye.

Az engedélyezett férőhelyszám: 36 fő (8 női és 28 férfi hely), a szálló teljes kihasználtsággal működik.

A Szállón az ellátás az első hónapban térítésmentes, a második hónaptól az ellátottak jövedelmétől függően napi térítési díjat kell fizetni, ennek összege 250,- 400,- 550,-650.-forint.

2022. január – november között összesen 4.893.710.- forint szállásdíjat fizettek be az intézmény lakói.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület- Befogadás Háza térítésmentesen együttműködési megállapodás keretében mozgó orvosi szolgálatot biztosít intézményünkben, minden héten szerdán 2 órában.

A jövőben terveink között szerepel a hajléktalan ellátás tovább bővítése, egy szolgáltatási elemmel:

- Kiléptető lakhatás, vagy támogatott lakhatás a társadalomba való visszaintegrálás elősegítése érdekében.

E szolgáltatási elemhez pályázati források kiaknázását és önkormányzati segítséget szorgalmazunk, jelenleg lakhatatlannak nyilvánított önkormányzati bérlakások tekintetében.

Időszakos férőhelybővítés

A téli krízis időszak megnövekedett igényt támaszt az intézményünk felé, ez időszakban az utcai életre berendezkedett hajléktalan személyek is igénybe veszik a szálló szolgáltatásait. Ennek érdekében 2015. év november 1-től 5 fő férőhellyel bővítettük az intézményünk kapacitását a krízis időszakra (november 1. – április 30.), melynek működési engedélyét 2020. november 1.-ig kaptuk meg. A 2020 év november 19.-től ismét megkaptuk a működési engedélyt 2025. november 1-ig 8 főre, melyből 3 fő az alacsony küszöbű szolgáltatásra vonatkozik.

Alacsony küszöbű/küszöb nélküli szolgáltatás

A 2018. október 15-i jogszabályváltozásokat - közterületen való életvitelszerű tartózkodás kriminalizációja - követően „új” feladatokkal, kihívásokkal kellett szembenéznie intézményünknek, a tapolcai hajléktalan ellátásnak. Egy új szolgáltatással bővítettük a tapolcai hajléktalanellátás rendszerét. 2019. november 1-től, egy alacsonyküszöbű/küszöb nélküli ellátási forma került bevezetésre. Ezt egy fűthető lakó-konténerház beszerzésével valósítottuk meg. Ehhez az időszakos férőhelyszámunkat 5 főről 8 főre emeltük, melyet 2025. november 1-ig engedélyeztek.

Az alacsony küszöbű/küszöb nélküli szolgáltatás fő célja a fagyhalál elkerülése. A közterületen élő - utcai életre berendezkedett hajléktalan személyek befogadására szolgál egy fűthető lakó-konténerház, melyet az intézmény udvarán helyeztünk el. A fűtést elektromos panelek segítségével oldjuk meg, a biztonságtechnikai elveket szem előtt tartva. Az éjszakai pihenést könnyen tisztítható, fertőtleníthető matracok beszerzésével biztosítjuk. Itt kerülnek elhelyezésre az életveszély elhárítása céljából azok a személyek is, akik az átmeneti szálló vagy nappali melegedő szabályait súlyosan megszegték (annak ellenére, hogy a házirend nem túlzottan szigorú), vagy egyéb okokból (pl.: szerhasználók – szenvedélybetegek) nem vehetik igénybe azokat.

A házirend az alapvető erkölcsi, emberi, a törvény által meghatározott jogokat hivatott biztosítani, így a szolgáltatásainkat igénybe vevő ellátottak nyugodt pihenésének körülményeinek megteremtése fontos cél.

Nappali melegedő

A nappali ellátás a hajléktalan személyek, valamint a saját otthonukban, rossz lakáskörülmények között élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra.

Célunk az utcai életmódból eredő veszélyek megelőzése, annak elhárítása, valamint a szolgáltatást igénybe vevők emberi méltóságának megtartása, önellátásuk és társadalmi integrációjuk érdekében.

A nappali ellátás lehetőséget biztosít az étkezésre, ételmelegítésre, alapszintű higiénés szükségletek kielégítésére (tisztálkodás, mosás) és hideg időben fűtött helyiségben melegedésre, pihenésre.

Engedélyezett férőhelyeinek száma 36 fő, melynek teljes a kihasználtsága. A Nappali Melegedő szolgáltatásait térítésmentesen vehetik igénybe a rászoruló személyek.

A szolgáltatásokat a hét minden napján 8 órától 18 óráig biztosítjuk.

Közösségi pszichiátria

A 2020. évtől az „Egészségdokk Közhasznú Alapítvánnyal” együttműködési megállapodás keretében Közösségi pszichiátriai szolgáltatás került bevezetésre, a hajléktalan pszichiátriai betegek megsegítése céljából. Működtetését 2021. január 1-től a MentalFlorens Alapítvány vette át. A szolgáltatás székhelye a Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása és Nappali Melegedő (Arany János utca 16.) (a szolgálat az ajkai hajléktalanszállón is biztosítja a közösségi pszichiátriai ellátást) Engedélyezett létszáma Tapolcán 40 fő.

A szolgálat célja a Tapolcán lakó pszichiátriai betegek életvitelének és pszicho-szociális helyzetének segítése saját otthonukban, lakókörnyezetükben, illetve a hajléktalanszemélyek átmeneti szállásán élők segítése. Ezáltal valósul meg az a cél, hogy a felmerülő problémákra ott találjunk megoldást az ellátottal együtt, ahol azok fennállnak, a betegek saját közösségén belül. Cél, a betegségből adódó tünetek, károsodás, pszichoszociális korlátozottság okozta hátrányok leküzdése annak érdekében, hogy az igénybe vevők a számukra lehetséges legteljesebb mértékben részt vehessenek a közösség életében.

A közösségi pszichiátriai ellátás szolgáltatásának módszertana komplex és integrált.

A pszichoszociális rehabilitáció eszköztárával segíti a közösségi ellátást, az igénybe vevők felépülését.

A közösségi pszichiátriai szolgáltatás igénybevétele önkéntes és térítésmentes. A segítséget kérők ellenszolgáltatás nélkül vehetik igénybe a közösségi ellátásokat.

A szolgáltatás havi egy alkalommal pszichiáter szakorvost, pszichológust és szupervíziót biztosít havi egy alkalommal. Mindemellett tapasztalati szakértők is színesítik a szakmai munkát.

A négy plusz egy részleg szoros együttműködésben, egymásra épülve valósítja meg a szakmai munkát, ezzel komplexebbé téve a hajléktalan ellátást a térségben.

Továbbra is a LIPÓTI pékség zárás után felajánlja a megmaradt pékárut. A Borostyán Cukrászda 2022. évben is szombatonként felajánlja a nap végén megmaradt süteményeket.

Az előző évhez hasonlóan a „Re-Formáló Egyesület” ételdobozának (mely az intézményünk kerítésére van felszerelve) működtetésében nagyrészt az intézményünk dolgozói működnek közre (rendetetészerű használat, tisztítás, folyamatos töltés), amiből a város rászorulóí élelmiszerhez juthatnak.

2022-ben együttműködést kötöttünk az „Élelmiszerbank Egyesülettel, melynek keretében akeddi és pénteki napokon elhozhatjuk a LIDL -ben (előző napról megmaradt) pékárút , illetve zöldségeket és gyümölcsöket.

Foglalkoztatásként az intézmény környezetét a szálló lakói folyamatosan rendben tartják, virágoskertet rendszeresen szépítik, gondozzák.

Folyamatosan figyelemmel kísérjük a pályázati lehetőségeket a szakmai színvonal emelése érdekében.

A jelenleg is futó, illetve 2022. évben megvalósításra kerülő nyertes pályázataink:

2018-20-RSZTOP-KONV-024 „Együttműködő partnerek kiválasztása a hajléktalan emberek részére történő kiegészítő étkeztetés szolgáltatás biztosításához a konvergencia régió területén” címen, melynek keretében első ízben 2018. január 1-től 2020. december 31-ig az intézmény lakói napi egyszeri ingyenes meleg ebédhez jutottak hétköznapokon, kiváltva ezzel a szociális étkeztetést. 2021. évre meghosszabbításra került a projekt időszak a maradványösszeg tekintetében, 2021. január 4. – 2021. szeptember 30. időintervallumban. Ezt követően többszöri meghosszabbítás történt a projekt keretében, melynek eredményeként a szolgáltatást 2023. augusztus 31.-ig biztosítani tudjuk.

2022-23–KONV-096 azonosítószámú pályázat keretében 472 000 forintot nyertünk, melyet Intézményi felújítás, karbantartásra tudunk fordítani az elkövetkezendő hónapokban (a pályázathoz 10 %-os önrészt szükséges biztosítani. Az összegből az elkorrodálódott radiátorokat szeretnénk kicserélni az intézmény vizesblokkjaiban, illetve néhány csaptelepet szeretnénk „időzített, nyomógombos” kivitelűre cserélni. Sajnos festésre nem érkezett pályázati forrás, pedig számítottunk rá. A szálló dolgozói összefogtak, számukra semmi sem lehetetlen. Egy jótévőtől festéket kaptak, a lakókat is bevonva a munkába a folyosót, a vizes helyiségeket , közösségi helyiségeket kifestették.

A Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása és Nappali Melegedő szakmai munkáját színesíti az ellátottakkal közösen kialakított közösségi programok szervezése, melynek keretében az idén is megvalósulhatott a Húsvét hagyományos megünneplése, intézményi kirándulás, mentálhigiénés csoportfoglalkozások. Terveink között szerepel, hogy az idei évben is meghitté tegyük a rászoruló hajléktalanok karácsonyát.

Intézményünk folyamatosan képviselteti magát szakmai rendezvényeken, konferenciákon. Az idei évben is részt vettünk a „Február 3” kutatáson, műhelymunkákon, Hajléktalan ellátás Országos Konferenciáján, illetve a 2022-ben indult Slachta Margit szakmatámogatási projekt rendezvényein aminek elsődleges célja a tapasztalatcsere, szakmai fejlődés.

Pszichiátriai és - szenvedélybetegek nappali ellátása

2022.februárjától új szociális szolgáltatási formát indítottunk, melynek működtetése települési kötelezettség. A pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali ellátása a kliensek öntevékenységre, önsegítésére épülve biztosítja szociális, egészségi, és mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust, közösségi együttlétet, igényeik és szükségleteik alapján kulturális, szabadidős tájékoztató, képzési, átképzési, állasközvetítői, lakossági és családi programok találkozási szervezését, lebonyolítását. A nappali intézmény programjai nyitottak, az intézményi ellátást igénybe nem vevő személy számára is hozzáférhetőek.

Az intézményben dolgozó szociális munkás révén szükség szerint kapcsolatot kell tartani az ellátott kezelőorvosával, vagy az egészségügyi gondozást végző szakemberrel, továbbá a hozzátartozókkal, valamint olyan személyekkel, akik fontos szerepet játszanak az ellátott életében. Fontos, hogy a hozzánk forduló kliensek mindennapi életükben komplex, szakszerű segítséget kapjanak és ezáltal személyes céljaikat megvalósíthassák. Legfontosabb, a kliens életminőségének javítása, amely magába foglalja a fizikai, pszichés állapotát, függetlenségének fokát, társadalmi kapcsolatait, személyes hitét, valamint a környezet lényeges jelenségeihez fűződő szubjektív viszonyát.

Az intézmény célja, hogy a szolgáltatás egyéni szükségletekre alapozott legyen, hosszabb távú ellátásokat kínáljon. A szolgáltatások biztosítása során alapvető szakmai kritérium, hogy a gondozottat a szakember a saját sorsa feletti felelősségtudatának a kiépítésében támogassa. A nappali ellátás elsősorban a saját otthonukban élő, pszichiátriai betegek esetén tizenhatalcadik, szenvedélybetegek esetén tizenhatodik életévüket betöltött, egészségi állapotuk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek, akik fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igényelnek.

Szenvedély és pszichiátriai betegek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére.

Szenvedélybetegek Nappali Ellátásának engedélyezett férőhelyszáma 20 fő.

A nappali ellátás olyan otthon közeli ellátási forma, ahol a szenvedélybetegség különböző szakaszaiban lévő, adott intézményben más – más motiváltságú, személyes bevonódás mértékét tekintve eltérő helyzetben lévő addiktív problémával küzdő személyek szociális ellátása történik.

Azokat a személyeket látjuk el:

- akiket szenvedélybetegségük miatt korábban fekvőbeteg-gyógyintézetben kezeltek, illetve rehabilitációs intézményben gondoztak
- akik, az absztinencia fenntartásában kérnek segítséget,
- akiknél az addiktív probléma már megjelent, de még nem kerestek fel egészségügyi szakellátást
- akik még aktív szerhasználók, viselkedési addikcióban szenvednek
- akik tüneteket mutatnak, de addiktológiai kezelés alatt nem állnak, illetve addikciós probléma kialakulása szempontjából veszélyeztetettek,
- akik a szenvedélybetegek hozzátartozói, velük kapcsolatban álló személyek, közvetlen és közvetett környezetükbe tartoznak

Pszichiátriai Betegek Nappali Ellátásának engedélyezett férőhelyeinek száma 20 fő.

A 18. életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek. A pszichiátriai betegek mellett szolgáltatást nyújtunk – promóció és elsődleges prevenció céljával – mentálisan sérült célcsoportok és hozzátartozói számára egyaránt.

Az ellátást igénylők szociális helyzete várhatóan nagyon rossz, a társadalom peremére szorultak, társas kapcsolataik nagyon szegényesek. Családi kapcsolataik, rossz mentális állapotuk miatt részben vagy teljesen megromlottak, konfliktusokkal terheltek. Többségük munkaviszonnyal nem rendelkezik vagy rokkantnyugdíjas, emiatt anyagi helyzetük rossz. Életvezetési problémáik és társuló más betegségek és problémák miatt helyzetükre megoldást találni önállóan képtelenek. Sokan közülük több pszichiátriai kezelésen estek át. A pszichiátriai betegségek gyakran együtt járnak a képességek átmeneti vagy tartós csökkenésével, az életminőség romlásával. Funkcionális zavarral, amely a mindennapos feladatok megoldásának problémáját jelenti. A pszichiátriai betegek körében magasabb a halálozási arány, öngyilkosság, illetve annak kísérlete.

Indulást követően együttműködést kötöttünk az alábbi intézményekkel:

- Deák Jenő Kórház – járóbeteg szakellátás
- Csolnoky Ferenc Kórház Sümegi Pszichiátriai Centrum
- Ráckeresztúri Drogterápiás Otthon, melynek előgondozó irodája is lettünk

2022. évben a ArtWorkShop Egyesülettel együttműködésben intézményünk részt vett a „HCV edukáció és célzott szűrés veszélyeztetett csoportokban” elnevezésű programban. A program keretén belül 20 főleszűrésre került Hepatitisz C fertőzöttségre. Minden szűrésünk eredménye negatív lett.

Mindkét részleg kihasználtsága az indulástól folyamatos növekedést mutat. Kihasználtsága mára 100 %-os lett. (a szenvedélybetegek nappali ellátás kihasználtsága lassabb ütemben emelkedett).

Család - és Gyermejjóléti Központ

A Központ szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységként működik a Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézetben belül.

A Központ a család - és gyermekjóléti szolgálat általános feladatain túl (családsegítés, gyermekjóléti alapellátás) menedzseli a gyámhatósági intézkedéssel érintett családok gondozását, járási szinten

egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat szervez és nyújt, valamint végzi az észlelő- és jelzőrendszer járási szintű koordinálását, működtetését.

A Tapolca, Hősök tere 15. szám alatti irodaépületből -ahol 2001. óta működött, az azóta többször átszervezett szolgálat 2022. november 9. napján átköltözött a Tapolca, Kossuth Lajos utca 2. szám alatti Belvárosi Irodaház 3. emeletére. A költözést egyrészt az épület állaga és fűtésének hiánya, valamint a feladatellátásra vonatkozó alkalmatlansága indokolta. Az Irodaház harmadik emeletén már rendelkezésre áll egy ügyfélfogadó helyiség, egy közösségi helyiség, egy speciális szolgáltatások nyújtására alkalmas szoba és egy adományozó szoba. Továbbá a 12 fő kolléga 3 irodahelyiségben került elhelyezésre. A Központ 2018-a létszám bővítése óta -amit az óvodai- és iskolai szociális segítők felvétele indokolt – így most először tud az intézményegység minden dolgozója egy helyen dolgozni.

A Család- és Gyermekjóléti Központ szervezeti egységeként működő család- és gyermekjóléti szolgálat tevékenysége

A Szolgálatnál dolgozó családsegítő kollégák a szociális, mentálhigiénés problémákkal küzdő, egyéb krízishelyzetbe került személyek, családok számára nyújtanak olyan személyes szolgáltatást, melynek fő célja a krízishelyzet megszüntetése, az önálló életvezetési képesség kialakítása, megőrzése.

Továbbá ellátják a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait, amely a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás. Célja a gyermekek egészséges testi, lelki, mentális, erkölcsi fejlődése, veszélyeztetettségük megelőzése, a kialakult veszélyeztetettségük megszüntetése, a családjukból kiemelt gyerekek visszahelyezése. Ennek keretében szociális segítő munkát végeznek, tanácsadást- információt nyújtanak, hivatalos ügyekben való segítséget, közvetítést végeznek.

Fontos feladatuk a kliens és családtagjainak problémamegoldó képességének fejlesztése, képessé tenni őket arra, hogy problémáikat a természetes erőforrásrendszerük igénybevételével, önállóan tudják megoldani. Cél, hogy a gyermekek mindenképp felett álló érdekei érvényesüljenek, a szülők és a gyerekek bizalommal forduljanak a Szolgálathoz, illetve a gyermekek problémái elsősorban a családon belül megoldódjanak.

A klienseket érintő egyszeri segítségnyújtások (az első interjúval megoldható esetek) száma az előző évhez hasonló idén is. Október 31. napjával 357 esetszám volt, melynek túlnyomó többsége adományközvetítés volt.

A családsegítők közreműködtek a szülők életkörülményeinek javításában, a szülő-gyermek kapcsolat helyreállításában. Ez évben válsághelyzetbe került várandós anya6 fő volt/van a Szolgálat gondozása alatt.

A szolgáltatást igénybe vevők nagy számban kértek információt, valamint adományt. Leggyakrabban ügyintézésben, anyagi- és lakhatási problémák okozta nehézségek, valamint családi-kapcsolati problémák, gyermeknevelési nehézségek miatt keresték fel a családsegítőket. A jelzőrendszer tagjaitól jelentős számú jelzés érkezett iskolai mulasztások és egészségügyi probléma okán. Az év során családsegítő és gyermekjóléti alapellátás keretében gondozott 54 család,65gyermek.

Munkánk során tapasztaljuk, hogy a gyermeknevelési, lelki, magatartási-beilleszkedési problémákkal, a válás következtében kapcsolattartási problémákkal küzdő gyermekek, illetve a különféle egészségügyi, főként mentális betegségekkel küzdő személyek, családok száma drasztikusan növekszik, melyekre az egészségügyi ellátórendszer már nem tud megoldást adni. Jellemző a nem megfelelő nevelési attitűd, a szervezetlen családi élet, a generációs határok hiánya, a kezeletlen mentális betegségek gyermekre-családra gyakorolt negatív hatásának, továbbá a mozaik- és egyszülős családok számának növekedése. A roma családok életviteléből adódóan továbbra is gyakori problémát jelent a korai párkapcsolat és/vagy gyermekvállalás, valamint az iskolai kötelelességek elmulasztása. Egyre nő azon gyerekeknek a száma, akik nem fejezik be az általános iskolai hatodik osztályt sem 16 éves korukig. Az ő esetükben sem a közoktatás, sem a

felnevelést nem tud megoldást nyújtani az általános iskolai bizonyítvány megszerzésére. Egyre több gyermek önértékelési és önbecsülési problémákkal küzd, a bántalmazás, a zaklatás, az agresszivitás és devianciák is növekvő tendenciát mutat.

Az idei évben is számos adományt (meleg étel, tartós élelmiszer, ruha, játék, használati tárgyak) tudtunk közvetíteni a rászorulóknak részére. Az *Egymásra Utalva Alapítvány* közreműködésében 1 alkalommal tartós élelmiszert tudtunk közvetíteni 50 család részére. *AHit Gyülekezete Tapolcai szervezte* szintén 1 alkalommal tartós élelmiszer csomagjait 40 családhoz juttatuk el. A Katolikus Karitástól iskolakezdési csomagokat tudtunk közvetíteni a gyerekeknek, továbbá tartós élelmiszert.

Tavasszal a kirobbanó ukrán háború menekültjei részére Tapolca város is gyűjtött adományokat, melynek lebonyolításában együttműködtünk a város önkormányzatával. Tartós élelmiszereket, tisztálkodási és babaápolási szereket, konzerveket, édességeket, vizet, ruhát, takarókat fogadtunk felajánlásként, összesen két alkalommal.

Május hónaptól kezdődően a Bokréta Nagycsaládosokkal szoros együttműködésben, a Magyar Élelmiszerbank program keretében heti 2 alkalommal osztunk élelmiszert (pékáru, zöldségyümölcs) a Lidl Áruházból.

Mindezen túlmenően intézményünk folyamatosan bonyolít célzott gyűjtést, igyekszik összehozni a rászorulókat a felajánlókkal egyedi kérések esetén, tekintettel arra is, hogy adományraktár helyiség nem áll rendelkezésre az intézmény részére.

Az év végi ünnepek alkalmával -a tavalyi évhez hasonlóan –megrendezésre kerül a *Telekom Veszprém Kézilabda csapat szurkolói csoportjával* közösen lebonyolított 3 napos meleg étel osztás. A *Tapolcai Trappolókkal* szintén közösen lebonyolított jótékonyági futás rendezvényére december 3-án kerül sor, ahol tartós élelmiszereket, továbbá tisztálkodási- és illatszereket fogunk fogadni. A *Badacsonyi Fiatalok Fórumának és a Tapolcai Járásbíróság dolgozóinak* cipősdoboz adományai, továbbá vállalkozók és magánszemélyek felajánlásai az idén is szintén érkezni fognak intézményünkhöz.

2022-ben a tavaszi, a nyári, az őszi és a téli szünetben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő és hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek étkeztetésének koordinálásában közreműködtünk. A jogosult családokkal telefonon tudtuk felvenni a kapcsolatot, tájékoztatni őket az étkezés lehetőségéről és menetéről. Összességében elmondható, hogy évről évre csökken a kérelmezők száma. Ez évben a három település vonatkozásában összesen 14 gyermek részesült napi egyszeri meleg ételben.

A 2022-es évben sem volt kliens, akinek az esetében a védőnői szolgálattal szorosan együttműködve ügyintézés keretében tudtunk volna közreműködtünk abban, hogy intrauterin fogamzásgátló eszközt (spirál) kapjanak vissza nem térítendő önkormányzati támogatás formájában. Több kliensnek is fel lett ajánlva ez a lehetőség, de az a tapasztalt, hogy egyre kevesebben szeretnének vele élni. Annak ellenére, hogy pozitív változás, hogy ismét működik Tapolcán a nőgyógyászati szakrendelés.

A gyermekjóléti szolgálat nagy hangsúlyt fektet a megelőzést célzó gyermekvédelmi tevékenységekre. Nem csak a veszélyeztetett gyermekek védelme, hanem minden gyermek családban történő nevelésének segítése terén vannak kötelezettségeink.

A Család- és Gyermekjóléti Központ a család- és gyermekjóléti szolgálat általános feladatain túl a következő járási szintű speciális feladatokat végezte az idei évben:

1. *Hatósági intézkedéssel érintett gyermekek és családjuk gondozása:*

A Család-és Gyermekjóléti Központ három esetmenedzsere gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló, veszélyeztetettségük megszüntetését célzó tevékenységet lát el.

Ennek keretében kezdeményezik a gyermekek védelembe vételét vagy súlyosabb veszélyeztetettség esetén a gyermekek nevelésbe vételét, ideiglenes hatályú elhelyezését, továbbá esetmenedzselés keretében gondoskodnak a hatósági intézkedés végrehajtásáról.

Védelembe vett gyermek esetében elkészítik az egyéni gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinálnak és végeznek. Szükség szerint tartanak esetmegbeszéléseket, esetkonferenciákat. Eddig az év folyamán számos alkalommal került sor esetkonferencia szervezésére, és az érintett szakemberek részvételével esetmegbeszélésre is.

A 2022. január 1. és október 31-ig terjedő időszakban 80 gyermek esetében volt szükségvédelembe vételi eljárás keretében történő gondozásra.

5 gyermeke esetében történt utógondozás.

Ha a gyámhatóság elrendeli a gyermek megelőző pártfogását, a Központ esetmenedzsere együttműködik a VEMKH Hatósági Főosztálya Igazságügyi Osztályával és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnisméltés megelőzése érdekében. Az elmúlt évben 5 gyerek esetében történt a pártfogó felügyelővel együttműködés.

3 gyermek esetében ideiglenes hatályú elhelyezés, 30 gyermek esetében nevelésbe vétel elrendelésére került sor.

2. Járási szinten biztosított speciális szolgáltatások nyújtása:

Kapcsolattartási ügyelet:

A Központ bonyolítja minden hónap 3. és 4. szombati napjain 8-12 óráig a bíróság/gyámhatóság által elrendelt felügyelt kapcsolattartást. 2022. október hónapjáig a Hősök tere 15. szám alatti iroda helyiségekben biztosítottuk, az intézmény költözését követően november hónaptól pedig a Testi-és Lelki Egészségfejlesztési Központ Tapolca, Ady E. utca 22. szám alatti irodahelyiségben.

A Gyámhivatal és a Bíróság által szabályozott külön élő, kapcsolattartásra jogosult szülő/hozzátartozó és a gyermekfelügyelt kapcsolattartásának biztosítására 2022 október 31-ig 18 alkalommal 5 család esetében, összesen 7 gyermeket érintően került sor.

Jelzőrendszeri készenléti szolgálat

2016. január 1-től a Központ készenléti telefonos ügyeletet működtet, melynek célja a munkaidőn túli és hétvégi időszakban felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítségnyújtás. A készenléti ügyeletet továbbra is az esetmenedzserek és a családsegítők biztosítják heti váltásban, forgó rendszerben.

Jogi tájékoztatásnyújtás:

Dr. Perger Orsolya ügyvéddel a vészhelyzet okán a szolgáltatás megszüntetésre került. Veszprém Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálatára ingyenes jogi tanácsadásra irányítjuk a jogi problémákkal rendelkező klienseket.

Pszichológiai tanácsadás:

Horváth Nikolett okleveles pszichológus heti egy alkalommal, minden szerdán 8:00-16:00 óráig nyújtott tanácsadást a hozzá forduló kliensek részére, mely mindig előre egyeztetett időpontban történik. 2022. október hónaptól Gyarmati Rita tanácsadó szakpszichológus, kognitív viselkedésterápiás konzultáns és pszichológia tanár. A leggyakoribb problémák között szerepeltek: magatartászavar, teljesítményzavar, önértékelési probléma, gyermeknevelési probléma, családi konfliktus, szülők válásának feldolgozása, kamaszkori krízisek, szuicid gondolatok, különféle mentális betegségek. Pszichológiai tanácsadás ebben az évben október 31-ig 25 alkalommal valósult meg, 51 kliens 120 alkalommal vette igénybe.

Családkonzultáció, családterápia, családi döntéshozó konferencia:

A keszthelyi „Fészek a lelki egészségért” Egyesülettel kötött együttműködési megállapodás alapján, továbbá a Központ koterápiában dolgozó családkonzulens jelölt kolléga által, szupervízor közreműködésével - szintén előre egyeztetett időpontokban - igénybe vehető ingyenes és önkéntes szolgáltatás keretében. Az idei évben 9 családdal összesen 45 alkalommal zajlottak (alkalmanként 1,5 órás) ülések.

Mediáció:

A Központban 3 fő kolléga rendelkezik mediátor képesítéssel, akik előre egyeztetett időpontban segítséget nyújtanak a családokban kialakult konfliktusok feloldásához, a megoldások felkutatásához, a konstruktív kommunikációhoz. 2022. október 31-ig 5 alkalommal 5 család ügyében történt konfliktuskezelői közvetítői eljárás.

Óvodai- és iskolai szociális segítség:

A köznevelési intézményekben folyó szociális támogató szolgáltatás bővítése, a gyermekek, tanulók tanulmányi előmenetelének támogatása, az esetleges veszélyeztetettségük megelőzése érdekében 2018. szeptember 1-től megjelent egy új típusú, járási szintű kötelezően biztosítandó speciális szolgáltatás, melyet a Gyermekvédelmi törvény a Család- és Gyermekjóléti Központok feladatkörébe utalt.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szakember munkájának helyszíne a járásban működő nevelési-oktatási intézmények. Célja, hogy a gyermekek tanulmányi előmenetele, egészséges fejlődése, esetleges veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, a szociális munka eszközeivel támogatást nyújtson az intézménybe járó gyermekeknek, a gyermekek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak. Elsősorban preventív munkát végez.

A tapolcai járás területén működő 35 köznevelési intézményekben 2018. év őszén elvégzett igény- és szükségletfelmérést alapul véve 2019. évben szeptember 2-ig bezárólag folyamatosan került sor az együttműködési megállapodások megkötésére. A szolgáltatás bevezetése a 2019-2020-as tanévkezdésre jutott abba a szakaszába, hogy a jogszabályoknak megfelelő teljes létszámmal (3,5 fő) tudja Központunk biztosítani a rendszeres és folyamatos jelenlétet és segítő szolgáltatást a járás összes köznevelési intézményében. A kollégák előre meghatározott időbeosztás szerint vannak jelen az óvodákban és iskolában, ahol egyéni, csoportos közösségi szinteken nyújtanak preventív és problémakezelő beavatkozásokat. A 2021-2022-es tanévben már ismert szolgáltatási terv mentén végzik a feladatukat, kiépített jól működő kapcsolati háló által. A gyermekek egészséges fejlesztésében főként preventív programokkal pozitívan hatnak, a jelzőrendszer tagjainak együttműködésben hidat képezve működnek közre. Egyéni beavatkozásaik főként problémakezelő jellegűek, csoportos programokat osztályközösségeknek tartanak osztályfőnökök kérésére (boldogságóra,

Iskolai közösségi szolgálat:

Ennek keretében az óvodai- és iskolai szociális segítők szervezték meg és fogták össze a nyár folyamán a „Karógörbítő” programot. Ennek során középiskolás diákok készítettek fel általános iskolás tanulókat az augusztusi pótvizsgára.

A 2022-es évben 5 diákkal vettük fel a kapcsolatot és teljesítették intézményünkben közösségi szolgálatot. Nagy segítséget nyújtottak mind a korrepetálásban, mind a szabadidő hasznos eltöltését célzó nyári napközis táborok lebonyolításában az egész nyár folyamán.

3. A Központ a speciális szolgáltatások biztosításán túl végzi az észlelő- és jelzőrendszer járási szintű koordinálását

Veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő és jelzőrendszert működtet a megelőzés érdekében. Koordinálja, szervezi és összehangolja azoknak a szakembereknek az együttműködését, akik bárhol, bármilyen formában kapcsolatba kerülnek a gyermekekkel és családokkal.

Szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő család-és gyermekjóléti szolgálatok számára, melynek keretében:

Az év folyamán több esetmegbeszélésre és havi szakmai konzultációra került sor a Balaton-felvidéki Szociális, Gyermekjóléti, Háziorvosi Ügyeleti Szolgálat és az „Együtt egymásért” Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival.

Az év folyamán a legalább 6szakmaközi megbeszélés lebonyolítása megvalósulhatott. Részben szakmacsoportos formában, kisebb létszámban (védőnőssel, óvónőssel, gyámhivatal munkatársaival, TBLÁI-val, pártfogó felügyelővel) részben a járás teljes észlelő- és jelzőrendszerének tagjai részvételével (gyámhatósági munka, Egészségdokk Alapítvány bemutatkozása, Központ új pszichológusának bemutatkozása) kerültek összehívásra.

A 15/1998 (IV.30) NM 15§ (7) bekezdése értelmében a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központéves gyermekvédelmi tanácskozását is megtartotta. A jelzőrendszeri tagok írásos beszámolóit összegyűjtve, átfogó értékelés készült a jelzőrendszer éves működéséről, áttekintésre került a helyi észlelő- és jelzőrendszer tagjainak a gyermekek egészséges fejlődése és védelme érdekében végzett éves munkája, és javaslat készült a jövőbeni együttműködés javítására.

Összességében elmondható, hogy költségcsökkentés és takarékosági megfontolások miatt megszüntetésre került speciális szolgáltatások (jogi tájékoztatás, fejlesztőpedagógiai tanácsadás, addiktológiai tanácsadás) hiányoznak az ellátórendszerből. Míg a szenvedélybetegek és pszichiátriai kezelték ellátását a Testi és Lelki Egészségfejlesztési Központ szolgáltatásai pótolják, addig a szülők és gyermekek fejlesztőpedagógiai megsegítése kielégítetlen szükséglet maradt, az ilyen jellegű nehézségeket az iskolák és a pedagógiai szakszolgálat nehezen győzik. Előtérbe került és egyre hangsúlyosabb, nagyobb igény mutatkozik meg az *egyéni pszichológiai tanácsadásra, a mediációra és a családkonzultációra*. A szolgáltatásaink csökkentése a magyar gyermekvédelem rendszerében a szakmai munka színvonalának megtartása egyre nehezebb. A szociális szakmának nincs megtartó ereje, melyhez az országos gazdasági helyzeten túl (mely minden szférát egyre drasztikusabban súlyt) szakma mind anyagi, mind erkölcsi, mind társadalmi megbecsülésének hiánya nagy mértékben hozzájárul.

Az idei évben hatványozottabban kimutatható a tavalyi év tendenciáinak erősödése, főként az iskolai beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek aránya, továbbá a mentális(szorongásos, depressziós panaszok) és egészségügyi problémák. A válások negatívan hatnak a családban nevelkedő gyermekek egészséges fejlődésére. Gyermekekkel és családokkal foglalkozó szakemberek lévén fő megközelítésünk a *rendszer szemlélet*, melynek lényege, hogy minden család csak annyira tud jól működni, mint a leggyengébb része. Ők általában a gyermekek vagy a betegek egy családban. Minden társadalom alapja a család, akinek tagjai folyamatos kapcsolat és interakciók révén hatnak kölcsönösen egymásra.

Munkánk hajtóereje hivatástudatunk, és segíteni akarásunk, fő irányelveink a feltétel nélküli elfogadás, a hitelesség, az empatikus odafordulás, a pozitív (természetes erőforrásokat feltáró és erősítő) visszacsatolás, valamint az élő, kölcsönösségen alapuló személyközi, támogató kapcsolatok.

Ringató Bölcsőde

A bölcsőde gyermekjóléti alapellátás keretében napközbeni ellátást nyújt a gyermek 20 hetes korától a 3.-ik életévük betöltését követő december 31-ig. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettsége alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

A bölcsődei nevelés – gondozás feladata a gyermekek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése és a gyermekek fejlődésének elősegítése. A bölcsőde a családban élő gyermekek életkori sajátosságainak és egészségi állapotának megfelelő nevelést, gondozást, tevékenykedést, és étkeztetést biztosít, azon gyermekek számára, akiknek szülei munkavégzésük, szociális helyzetük, illetve egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudtak gondoskodni.

A Bölcsőde 62 férőhellyel, 5 gyermekcsoporttal működik. Csoportszobák berendezése, felszereltsége, játékkészlete biztonságos minden szempontból megfelel a szakmai előírásoknak. A bölcsődei gondozás - nevelés családi, derűs, nyugodt légkörben zajlik, biztosítva a gyermek fejlődéséhez szükséges változatos feltételeket.

A 2022-es évben 96 gyermek esetében igényelték a szülők a bölcsődei ellátást. Óvodai nevelésbe 34 gyermek távozott. A 2021/2022-es nevelési évben felvett gyermekek:

Szülői kérelem alapján: 90 fő

Védőnői javaslat alapján: 5 fő

Család- és Gyermekegészségügyi Központ javaslata alapján: 1 fő

Minden gyermek egyéni fejlődésének, biológiai szükségleteinek megfelelő, személyre szabott ellátást kap. A bölcsődei nevelés során nélkülözhetetlen az egészséges biztonságos környezet megteremtése, az egészségvédelem, egészségnevelés és a higiénés szokások kialakítása. A bölcsődés kisgyermek gondozásának- nevelésének egyik alapfeltétele a pozitívumokra való támaszkodás, a pozitív megerősítés. A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsa azokat a készségeket, amelyek segítik őket, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben. A bölcsőde családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez. A családi nevelést, szokásokat figyelembe véve gondozzuk és neveljük a gyermekeket. Tiszteletben tartjuk a családi alapelveket és a családdal történő szoros együttműködés révén, a gyermekek szükségleteinek kielégítésén túl igyekszünk egységesen fejleszteni a gyermekek személyiségét és a szociális képességeiket.

A bölcsődében a nevelési év szeptember 1-től augusztus 31-ig tart.

Negyedévente a kisgyermeknevelőkkel és dajkákkal közösen délutáni munkaértekezlet megtartására került sor. A bölcsődevezető megbeszéli a kisgyermeknevelőket érintő szakmai kérdéseket, szakmai újításokat, jogszabályváltozásokat, az esetlegesen felmerülő problémákat és az előttünk álló feladatokat. A módszertani ajánlás szerint bevezetésre került az új csoportnapló, fejlődési napló és a családi füzet. A kisgyermeknevelők által vezetett dokumentumok ellenőrzését félévente a bölcsődevezető végzi. Kiemelt figyelmet fordít a hiányzások pontos dokumentálására, valamint az egyéni fejlődési napló vezetésére.

A kisgyermeknevelők nevelési tervet készítenek, melyben hónapokra lebontva megtervezik a gyermekek korának megfelelő tevékenységeket (vizuális nevelés, mese, vert, mondóka, dalok, mozgás, környezeti nevelés).

Készítenek a mesékhez bábokat, mesepárnát, amik segítségével nap, mint nap mesélnek a gyerekeknek. A kisgyermeknevelők szívesen tanulnak új dalokat, használják a furulyát, mellyel emelik a gyerekek zenei nevelésének színvonalát.

A kisgyermeknevelők minden évszakban feldíszítik a csoportszobákat az általuk készített díszekkel. A kisgyermeknevelők és a dajkák fokozottan figyeltek a személyi higiénés szabályok betartására, a játékok és bútorok fertőtlenítésére. A szülők a bölcsőde épületébe nem jöhetnek be, a gyermekek átadása és átvétele a kisudvarra nyíló ajtónál történik meg. A kisgyermeknevelők a hatályos járványügyi előírásokat betartják.

A bölcsődét kizárólag egészséges, tüneteket nem mutató gyermek látogathatja. A szülő köteles a bölcsődevezetőt értesíteni, ha a családban vagy a gyermeknél koronavírus- gyanú vagy igazolt fertőzés van. A betegségből visszatérő gyermeket csak orvosi igazolással hozhatja a szülő a közösségbe.

Az új gyermekek beszoktatása augusztustól folyamatos, a gyermekek a szülők és a kisgyermeknevelők között kialakuló bizalmi, bensőséges kapcsolat alakul ki.

A szülőket mindig tájékoztatjuk a bölcsődében történt eseményekről írásban (email, Messenger csoport) illetve szóban. Szülői értekezletet egyszer tudunk tartani, aminek témája a beszoktatás menete, a bölcsődei élet bemutatása volt.

Karbantartás során a nyári szünetben sor került a csoportszobák plafonjának gipszkartonnal való fedésére, mivel a fellazult és leeső mennyezet a gyermekek és a dolgozók testi épségét veszélyeztette volna. A csoportszobák festésére is sor került, így biztonságos és higiénikus környezetben tudjuk fogadni a

gyermeket. A karbantartónk által megvalósult udvari fa házikók elkorhadt elemeinek cseréje, festése, illetve a homokozók fa felületeinek festése,

Védőnői ellátás, Iskola-egészségügyi ellátás

Tapolca Város Önkormányzata az egészségügyi alapellátás körébe tartozó iskola-egészségügyi feladatok szervezésével, (személyi és tárgyi feltételeinek biztosításával) a tapolcai Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézetet bízta meg.

A védőnői tevékenység szakmai felügyeletét az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat járási vezető védőnője látja el, akivel szoros együttműködést alakítottunk ki, a szakfelügyeleti jegyzőkönyvek megküldésével rendszeresen tájékoztatást nyújt.

A területi védőnők 6 körzetben látják el a feladataikat, 3 telephelyen biztosított a tanácsadás. A szükséges tárgyi feltételeket biztosítottuk.

Az iskola-egészségügyi ellátásban az orvosi feladatokra, megállapodást kötöttünk Dr. Pidl Endre háziorvossal és Dr. Dorner Mária gyermekorvossal. 2022 júniusban a VSZC Szent-György Albert technikum és Kollégium Gönczy Pál Szakképző Intézményegysége megszűnt, így Pidl Endre iskola- és ifjúság egészségügyi feladatokat már nem lát el.

A Batsányi János Gimnázium és Kollégium, valamint a Széchenyi István Baptista Középiskola iskolaorvosi feladatainak ellátására megbízási szerződést kötöttünk 2019. december 1-től Dr. Varga Istvánval.

Az Országos Egészség Pénztárral finanszírozási szerződést kötünk az iskolaorvosi és a védőnői ellátásra, a finanszírozás összege függ a gyermeklétszámtól.

A védőnői szolgálat szoros együttműködésben dolgozik a családsegítőkkel és a kisgyermeknevelőkkel.

Testi- Lelki Egészségfejlesztési Központ

Tapolcán az Egészségfejlesztési Iroda és a Lelki Egészségfejlesztési központ indulása nem azonos időre datálható (külön pályázati forrásból lett biztosítva a mentálhigiénés funkcióbővítés).

A két szolgáltatás 2022-ig külön irodahelyiségben valósult meg, melynek gyakran éreztük hátrányát a szükséges szoros együttműködés és kommunikáció érdekében. Mint ahogy a bio-pszichoszociális modell szerint a test és a lélek egységet alkot, úgy a fejlesztést is ez irányelv mentén szükséges megoldani, a testi és lelki egészségfejlesztési programok, szolgáltatások vonatkozásában.

Az előző évi támogatásnak köszönhetően és önkormányzati segítséggel, 2022-ben lehetőségünk nyílt ezt az anomáliát feloldani és egy új helyen Tapolca Ady Endre u.22 szám alatt kezdhettük meg a közös munkát. Az épület méretében, területi elhelyezkedésében ideális. Akadálymentesített, a város központi részén helyezkedik el, közvetlenül az autóbusz pályaudvar szomszédságában. Az épület rendelkezik egy többfunkciós szobával melyben mind kisebb mozgásprogramok, mind mentálhigiénés csoportfoglalkozások megvalósulhatnak. Kialakításra került két külön bejáratú mentálhigiénés egyéni tanácsadó szoba, melyre Tapolca járásban egyre nagyobb igény mutatkozik. Az egészségfejlesztési iroda dolgozói is külön helyiségben dolgozhatnak. A fejlesztő eszközök, sporteszközök részére egy raktár kialakítására is lehetőség nyílik.

Az Egészségfejlesztési Iroda célja és feladata, hogy Tapolca és kistérsége lakosságának életszínvonala javuljon, és a működésünk során nyújtott magas minőségű szociális és egészségügyi szolgáltatásokon keresztül fenntartható módon az elérhető legtöbb társadalmi és egészség haszonhoz juttassuk Tapolca város és a Tapolcai járás lakóit.

2022 májusában azt a tájékoztatást kaptuk, hogy mindössze 14 millió forint támogatási összeget kívánt biztosítani az EMMI, ami az EFI és LEK dolgozók bérén és a rezsin kívül semmilyen plusz költséget igénylő program szervezését nem tette lehetővé. Az iroda dolgozói a meglévő erőforrásokat és minden tudásukat alkalmazva igyekeztek programokat biztosítani. A támogatás mértékének összegéről november végén újabb döntés született, miszerint a Tapolcai Testi – Lelki Egészségfejlesztési központ 25.200.000 Ft-ból gazdálkodhat.

Az irodában elvégzett feladatok mellett sor került tavasztól túrákra, nyáron táboroztatásra és vízi tornára heti 1 alkalommal a városi strandon, szenior tornára heti 3 alkalommal – ez még jelenleg is fut. A környező települések programjain – sportnap, egészségnap, falunap – szintén megjelentünk. Ezekben a rendezvényeken állapotfelmérést és mozgásprogramot biztosítottunk. Igény szerint egészséges életmóddal kapcsolatos előadásokkal színesítettük a programot. Idén is kapcsolódtunk a Magyar Szabadidősport Szövetség által meghirdetett, Világgyalogló (Hó)Nap elnevezésű eseményéhez, melynek keretében 9 km-es gyalogtúrát teljesítettünk a jelentkezőkkel. A programhoz való csatlakozásért jutalomban részesült az iroda, 3 pár Nordic Walking botot kaptunk.

Az év első felében lehetőség volt testolvasás és testtartás elemzésre, melyet gyógytornász kolléganő végzett.

Részt vettünk segítőként nyári iskolai táborokban, ahol játékos mozgás programokkal, a helyes kézmosás technikájával UV krémes ellenőrző teszttel színesítettük a tábor napjait.

Munkahelyi egészségfejlesztés során állapotfelmérést és mozgásprogramot biztosítottunk az alapellátás dolgozóinak.

2022-ben 16 fő igényelt kártyát. Ez jelentősen elmarad az eddigi évekhez képest, mely a vonzó ingyenes mozgásprogramok elindításához szükséges támogatói dokumentumok késői megérkezésének tudható be.

Programjainkon 568 fő vett részt, 2022. november 30 - ig. Ez az adat a mozgásprogramokon résztvevők számával bővül a későbbiekben. Szűrővizsgálatok lehetőségét 79 fő használta ki, kisebb települések rendezvényein. A 2020-as évben beszerzett In-Body testanalizáló készüléket nem csak az irodában, hanem munkahelyi egészségfejlesztés során, illetve Tapolcán és a környező településeken megvalósuló sport és egészségnapokon alkalmaztuk. Ezt a lehetőséget 67 fő vette igénybe.

A **Lelki Egészségfejlesztési Központ (LEK)** célja, hogy pozitív irányba mozdítsa el a járás lakosságának mentálhigiénéjét és ezáltal lelkileg egészségesebb, aktívabb élethez juttassa őket. Amint az ország, úgy Tapolca és járásában élő emberek megoldatlan lelki problémái, a munkahelyi és családi konfliktusok, a munkanélküliségből, szociális problémákból fakadó lelki gondok, a gyermek és fiatalok magatartásproblémái, beilleszkedési zavarai, depresszió, az öngyilkosságok, és öngyilkossági kísérletek száma indokolja, hogy komolyan szükséges foglalkozni a lakosság mentális állapotával Tapolcán. A LEK elindulása óta beépült működésünk a lakosság és az intézményrendszer köztudatába. Egyéni és szervezeti szinten is folyamatos megkeresésekkel élnek a LEK felé.

A LEK támogatásával sor került a járás mentális egészségfejlesztéssel foglalkozó szolgáltatói és szakemberei tevékenységének összehangolására is. A LEK ingyenes programjai széles spektrumával áll a város és a kistérség lakói rendelkezésére. A legtöbben egyéni tanácsadásra érkeztek az ügyfelek (pszichológiai tanácsadás, mentálhigiénés tanácsadás, krízisintervenció, problémamegoldó modell, segítő beszélgetés), illetve pszichológiai, mentálhigiénés tesztek kitöltésére érkeztek érdeklődők.

Alábbi kiscsoportos programok, nagyszabású rendezvények valósultak meg a 2022 évben:

1. Kisgyermeket nevelő szülők mentálhigiénés támogatása
2. Idősek Nappali Ellátásában résztvevő ellátottak mentálhigiénés támogatása
3. Hajléktalan személyek mentálhigiénés csoportfoglalkozása
4. Helyi Esélyegyenlőségi Program mentálhigiénés szakmai támogatása

5. Hivatali dolgozók kisebbségi csoportok felé való érzékenyítése
6. Csatlakozás iskolai egészségnapokhoz,
7. Középiskolai drogrevenzió
8. Kortárssegítő csoport
9. Kisközösségek mentálhigiénés támogatása
10. Kiegészítő megelőző tréning
11. Szupervízió a szociális szférában
12. Szociális munka napja a mentálhigiéné jegyében
13. Rekreációs délután a segítő szakmában dolgozók mentálhigiénéje érdekében
14. Családkonzultáció/családterápia
15. Lelki Egészség Világnapja
16. Szorongás és pánik elleni megküzdés csoportfoglalkozás
17. Szenvedélybetegséggel megküzdés kiscsoportos formában
18. Mentálhigiénés előadás

Tisztelt Polgármester Úr! Tisztelt Képviselő – testület!

A fenti beszámolóban tájékoztatást nyújtottam a Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet 2022 évi szakmai tevékenységeiről. A különösen nehéz, gazdasági helyzetben nagyon takarékosan és egyben hatékonyan igyekszünk a feladatellátást biztosítani.

Ezúton is szeretném megköszönni a Tapolcai Szociális Alapszolgáltatási Intézményi Társulás Elnökének, a Képviselő - testület tagjainak, illetve a Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal dolgozóinak a munkánkhoz nyújtott segítséget és a jó együttműködést!

Tapolca, 2022. december 1.

Sikos Rita
igazgató